

Kohtla-Järve Slaavi Põhikool

**KOOLI ÕPPEKAVA
PÕHIKOOI RIIKLIKU
LIHTSUSTATUD ÕPPEKAVA
ALUSEL**

LIHTSUSTATUD ÕPE

**AINEKAVA
„KUNST“**

KINNITATUD

1. ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID

Lihtsustatud õppe põhiülesanne on suunata kerge intellektipuudega õpilase arengut ja aidata kujuneda isiksusel, kes tuleb eluga toime võimalikult iseseisvalt, teeb võimetekohast tööd, määratleb end oma rahva liikmena ja riigi kodanikuna. Lihtsustatud õppele kohaldatakse põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud õppe- ja kasvatuseesmärke ning pädevusi, arvestades järgmisi rõhuasetusi:

- 1) õpilane peab lugu iseendast, kodust ja perekonnast, suudab majandada ennast ja oma perekonda;
- 2) õpilane armastab kodumaad;
- 3) õpilane teadvustab ennast ja kaasinimesi ning nende erinevusi, oma ja teiste rahvaste kultuurilisi erinevusi;
- 4) õpilane tunneb ja järgib võimetekohaselt õigusnorme ja demokraatia põhimõtteid;
- 5) õpilane hoidub eetiliselt valedest ahvatlustest ja ettepanekutest;
- 6) õpilane tunneb terveid eluviise ning püüab neid järgida;
- 7) õpilane teab loodushoiu peamisi seisukohti ja püüab tegutseda keskkonda säästes;
- 8) õpilane eesmärgistab, kavandab ja hindab oma igapäevast tegevust;
- 9) õpilane oskab tuttavates situatsioonides valida, nõu küsida, otsustada ja vastutust kanda;
- 10) õpilane on valmis koostööks;
- 11) õpilane osaleb võimetele vastavas täiendusõppes;
- 12) õpilane mõistab lihtsat teavet, oskab teavet hankida (sh Internetist);
- 13) õpilane valdab järgmisi elementaarskusi: vaatlemine, kuulamine ja kõne mõistmine, kõnelemine; lugemine, kirjutamine, arvutamine;
- 14) õpilane mõistab töö vajalikkust, valdab baasoskusi, suudab tööaja jooksul alluda töödistsipliinile, on valmis endale otsima sobivat tööd;
- 15) õpilane omab kujutlust maailmast kui tervikust.

2. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE PÕHIMÕTTED

Lihtsustatud õppes lähtutakse järgmistest põhimõtetest. Lihtsustatud õppes lähtutakse põhimõttest, et igaühel peab olema võimalus saada haridust vastavalt oma võimetele. Õppekorralduses ja õppesisu valikul arvestatakse õpilaste võimeid ja teisi individuaalseid iseärasusi. Lihtsustatud õppes peetakse oluliseks samu humanistlikke seisukohti, mida püstitab põhikooli riiklik õppekava. Tähelepanu pööratakse sallivusele erinevuste suhtes, kaaslaste erivajaduste mõistmisele; oma võimaluste ja piirangute teadvustamisele. Taotletakse iga õpilase arengu toetamist: lapse arengupuute ületamiseks või vähendamiseks rakendatakse temale sobilikke eripedagoogilisi meetodeid. Selle aluseks on iga lapse arengutaseme ja -võimaluste hindamine. Vajaduse korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele. Sellisel juhul kohaldatakse eeldatavate õpitulemustena õpilasele koostatud individuaalses õppekavas sätestatud õpitulemusi. Lihtsustatud õppe sisu on valdavalt suunatud praktiliste oskuste ja teadmiste omandamisele. Kooli õppekava koostatakse nii, et õpilased omandaksid igapäevases elus toimetulekuks vajalikud teadmised ja oskused, väärtushinnangud ja toimimisviisid. Lihtsustatud õppe väljundiks on praktilist tööd väärtustav ja kutseõppeks valmis olev ühiskonna liige. Taotletakse õpetamist, kasvatamist ja arengu toetamist valdavalt praktilise õppeviisi (harjutamise) kaudu. Reegleid ja teooriaid käsitletakse minimaalselt, nende

ülesandeks on üldistada ja teadvustada praktiliselt omandatud. Praktilised oskused konkretiseeritakse õpitulemustes. Praktiliste oskuste omandamisel toetatakse emakeeles (suhtlemine, teabe hankimine), matemaatikas jt ainetes omandatud teadmiste ja oskuste. Seosed eri ainevaldkondade vahel kujunevad üldõppe või selle elementide rakendamise, õpetust läbivate teemade, õppeülesannete, -meetodite ja -viiside abil. Lihtsustatud õppes suunatakse õpilast omandama sotsiaalseid kogemusi: täitma ülesandeid koostöös, eeskuju järgi, näidise põhjal ning sõnalise selgituse alusel. Õpilaste aktiveerimine eeldab nende psüühilisele arengule vastavate tegevuste valikut, jõukohast õpitegevust, konkreetset ja arusaadavat eesmärgiseadet, õpilaste tegevuse pidevat stimuleerimist ja edusammudele hinnangu andmist. Oluline on õpetaja ja õpilaste emotsionaalne kontakt ühistegevuses, õppe jõukohasus, heatahtlik ja toetav miljö. Õpioskuste kujunemist soodustavad õpetaja ja lastevanemate sagedased kontaktid (ühised nõudmised, samalaadne abi). Kooli õppekava rakendamisel ja arendamisel arvestatakse konkreetse kooli ja klassi õpilastega. Tähtis on koostöö eripedagoogiga, aineõpetajatega, lapsevanematega, kutseõppe korraldajatega, valla või linna esindajatega, vajaduse korral spetsialistidega väljastpoolt kooli ja õpilastega.

3.KUNSTIÕPETUSE EESMÄRGID

Kunstiõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) kasutab töövahendeid ja -materjale eesmärgipäraselt, ohutult ja säästvalt;
- 2) vaatleb ning võrdleb oma ja kaaslaste loomingut, iseloomustab kunstiteoseid, kasutades õpitud teadmisi ja erialast sõnavara; väljendab oma eelistusi ja selgitab seisukohti;
- 3) tunneb rõõmu oma kunstilisest tegevusest ja selle lõpptulemusest;
- 4) tunneb huvi kunstiteoste ja eesti kultuuripärandi vastu, väärtustab enda ja ka asinimeste loomingut.

ÕPPETÖÖ RÕHUASETUSED 1.-2.KLASSIS

Õppetöös tegutsetakse koos õpetajaga, matkides ning eeskuju järgi. Ühistegevuses õpitakse omandatud oskuste piires sooritama ülesannet ja teostama enesekontrolli: a) vaadeldakse ümbritsevaid esemeid ja näidiseid, valitakse töövahendid ja -materjalid, valmistatakse ette töökoht; b) täidetakse õpiülesanne; c) jälgitakse töö lõpuleviimist ja soorituse puhtust, korrastatakse oma töökoht. Õppeviisidest on esikohal praktiline harjutamine ja didaktilised mängud. Praktiliste tööde teemad valitakse vastavalt õpilaste teadmistele ja kogemustele (mängud, mänguasjad, muinasjutud, salmikesed jms). Kunstitööde ainekku leiab teistest õppeainetest, eelkõige lugemise ja loodusõpetuse teemadest. Kunstiõpetuse tunnis aktiveeritakse olemasolevad teadmised esemete/olendite tunnustest ning kasutatakse neid kujutiste loomisel. Õppeülesannete järjestamisel lähtutakse põhimõttest liikuda ruumiliselt kujutiselt tasapinnalisele (kõigepealt voolitakse eset, seejärel tehakse temast joonistus). Ülesannete täitmisel toetutakse mitmesugustele näitvahenditele, mille abil täpsustatakse esemete/olendite tunnuste taju. Õppeülesandeid sooritatakse paari- või enamatunniliste tsüklitena, et töövõtet/tehnikat paremini kujundada/kinnistada. 1.–2. klassi kunstiõpetuse tundides omandatakse esmased töö- ja korraharjumused; õpitakse tundma töövahendeid, -materjale (sh jääkmaterjale) ning kasutama neid ohutult ja säästlikult; omandatakse esmased kunstialased oskused. Intellektipuuetega laste kunstilise eneseväljenduse oskused võivad olla väga erineval tasemel. 1.–2. klassi õpilaste loomingulist eneseväljendamist piiravad tajukujutluste vähesus ja/või ebatäpsus, kõne alaareng ning motoorne kohmakus. Seetõttu kaasneb kunsti- ja teiste ainete õpetusega nende valdkondade arendamine. Õpilaste tunnetustegevus toetub valdavalt praktilisele tegevusele ja lähiümbruse tajumisele. Õpetaja suunamisel õpitakse tajutavaid objekte eri meeltega (nägemine, kuulmine, haistmine, kompimine) vaatlema ja võrdlema, eri tunnuste alusel järjestama ja rühmitama. Tajukujutluste kujundamise/laiendamise eesmärgil õpetatakse märkama objekti värvust ja kuju ning oma töödes sobimatut (st reaalsusele mittevastavat) värvust ja kuju vältima. Teemat sissejuhatavates vestlustes tutvustatakse kujutatava objekti loomulikku keskkonda, inimtegevust (sh toimingute järjekorda). Vestlus toetub praktilisele tegevusele, piltide vaatlusele, seeriapiltide järjestamisele vms (nt porgand kasvab peenral, lapsed koristavad saaki, laps sööb porgandit). Lisaks kujutlustele keskkonnast arendatakse oskust moodustada ja kasutada lauseid, laiendatakse sõnavara (sh emotsioone väljendavad omadussõnad nt Poiss tegi lumememme. Ta naerab. Ta on rõõmus.). Praktilisi harjutusi sooritatakse töövahenditeta (joonistamine käe/jalaga õhus, laual, põrandal) ja erinevate vahenditega (kriidid, pliiatsid, pintsel jt). Kujundatakse õiget kehaasendit, pliiatsi jms hoidu ja käesurvet. Harjutusi sooritatakse õpetaja loetud rütmisalmide saatel. Esmased töövahenditega harjutused tehakse suurtel pindadel: tõmmatakse jooni tahvlile ja A-3 formaadis paberile; värvitakse suuremaid pindu (nt suur ring) jne. Järk-järgult muutuvad tööformaadid ja värvitavad pinnad väiksemaks – nendel töötamine nõuab õpilaselt suuremat mootorset vilumust. Õpetatakse joonistama/maalima üksikobjekte ja objektide rühmi ettevalmistatud taustale või värvilisele paberile, esialgu orientiiride (eri kuju ja suunaga punktiirjoonte ülejoonistamine, punktide ühendamise) ja šabloonide abil. Tunnetustegevuse arenedes kujutatakse objekte silueti ja joone abil. Kujundatakse värvimisoskust (sh pliiatsi- ja pintslihoid, käesurve teadlik reguleerimine, kujutise kontuuri jälgimine). Tegevuse käigus õpitakse kuulama ja mõistma suulisi lihtkorraldusi, osalema dialoogis. Tegevuse verbaalne kommenteerimine ja kokkuvõtete tegemine on valdavalt õpetaja pädevuses. Õpilasi ärgitatakse õpetaja ütlust kordama ning lõpetama. Tegevuste käigus suunatakse õpilasi viisakalt abi paluma ning kaaslasele abi osutama. Kunstiõpetuse tundides kasutatakse ja kinnistatakse teistes ainetes (eesti keel, matemaatika, loodusõpetus, tööõpetus) omandatud sõnavara: tajutavaid tunnuseid (värvus, suurus, kuju, pinnaomadused) ja ruumisuhteid väljendavad sõnad, rühmanimetused (koduloomad, mööbel jne). Õppetegevuse jõukohastamise eesmärgil jälgitakse märgitud õppeainetes omandatavaid teadmisi ja oskusi (nt geomeetriliste kehade tundmist ja nimetamist õpilastelt ei nõuta, voolimisel

kasutatakse eakohast sõnavara: vooli pall jne). Kunstiaine-alasest sõnavarast omandatakse sel etapil kasutatavate töövahendite ja materjalide nimetused ning tegusõnad (joonistan, rebin jne).

Üldpädevused								Teemad
kultuuri- ja väärtuspädevus	sotsiaalne ja kodanikupädevus	eneseääratluspädevus	õppipädevus	suhtluspädevus	matemaatiline, loodusteaduste ja tehnoloogiline pädevus	ettevõtlikkuspädevus	digipädevus	
								Kujutamise- ja vormiõpetus 11 tundi
			X		X	X		Objekti kujutamine šabloonile või orientiiride abil (vaatlus- ja võrdlusoskuse, koordinatsiooni arendamine)
	X	X		X			X	Portree ja miimika (oma pere ja sõprade kujutamine, erinevate emotsioonide väljendamine töös)
			X			X		Modelleerimine ja erinevad materjalid (voolimine ja modelleerimine erinevatest materjalidest, sh jääkmaterjalid)
X			X			X		Keskkond ja selle kujutamine (looduskeskkond ja aastaajad, linnaruum, kodukoht jne)
								Värvus-kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus 11 tundi
			X			X		Põhivärvid ja nende segamisel saadud II astme värvid (tööd piiratud värvide arvuga)
			X				X	Värvide helestamine ja tumestamine (loodus- ja pildivaatlused, tajukujutluste arendamine, lähiümbruse värvitoonide leidmine ja nimetamine)
						X		Rütm ja liikumine (erinevate mustrite kujundamine, mängulised rütmiharjutused)
								Disain ja kirjaõpetus 4 tundi

	x				x			Ruumikujundus (klassi kaunistamine tähtpäevadeks, koostööskuste arendamine)
	x		x					Kunstnik ja kujunduskunst (raamatuillustratsioonide, kunstitööde vaatlus ja analüüs, kujundusnäiteid lähiümbrusest)
			x					Kirjakunst (tähemustrid ja täht, kui mustrielement)
Vestlused kunstist 5 tundi								
	x					x		Kunsti töövahendid ja nende korrashoid (pintslite jt vahendite õige hoidmine, kasutamine ja puhastamine, turvalisus)
	x						x	Kunstide seosed (maalikunst, tantsukunst, teatrikunst jne ning süžeeängud rühmas)
Tehnikad ja materjalid 4 tundi								
x						x		Skulptuur (voolimine ja meisterdamine, tutvumine erinevate materjalidega, sh looduslik materjal)
	x			x				Maal (maalimine kattevärvidega individuaalsete ja ühistöödena)
			x		x			Graafika (templitrükk, materjalitrükk ja trükkimine näidise järgi)

TAOTLETAVAD ÕPITULEMUSED 1.-2.KLASSIS

Õpitulemused + ainepädevused										Teemad/alateemad
1kl					2kl					
<i>tunneb ära ja nimetab õpitud värvusi;</i>	<i>kujutab esemeid/olendeid orientiiride abil;</i>	<i>valmistab ette ja korrastab õpetaja juhendamisel oma töökohta;</i>	<i>täidab kunstiopetuse ülesandeid koostegevuses, vaadates ja näidise järgi</i>	<i>tunneb (nimetab) kasutatavaid töövahendeid ning -materjale;</i>	<i>leiab paberilehel ja pildipinnal otsitava (õpetaja juhendamisel);</i>	<i>kujutab kõrvuti asetsevat sarnaseid figure väiksemana</i>	<i>täidab kunstiopetuse ülesandeid koostegevuses, eeskujul, näidise ja omandatud oskuste piirides suulise korralduse järgi.</i>	<i>võrdleb 2–3 tajutava tunnuse alusel (värvus, kujud, suurus) näidiseid ja valminud kujutisi õpetaja suunamisel.</i>	<i>valmistab ette ja korrastab õpetaja suunamisel oma töökohta;</i>	
Kujutamise- ja vormiõpetus 11 tundi										
	x	x		x			x		x	Objekti kujutamine šablooni või orientiiride abil (vaatlus- ja võrdlusoskuse, koordinaatsiooni arendamine)
		x	x	x			x		x	Portree ja miimika (oma pere ja sõprade kujutamine, erinevate emotsioonide väljendamine töös)

	x	x	x		x		x	x	x	Modelleerimine ja erinevad materjalid (voolimine ja modelleerimine erinevatest materjalidest, sh jääkmaterjalid)
	x	x	x	x			x	x	x	Keskkond ja selle kujutamine (looduskeskkond ja aastaajad, linnaruum, kodukoht jne)
Värvus-kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus 11 tundi										
x	x	x	x				x	x	x	Põhivärvid ja nende segamisel saadud II astme värvid (tööd piiratud värvide arvuga)
x		x	x		x		x		x	Värvide helestamine ja tumestamine (loodus- ja pildivaatlused, tajukujutluste arendamine, lähiümbruse värvitoonide leidmine ja nimetamine)
		x	x				x		x	Rütm ja liikumine (erinevate mustrite kujundamine, mängulised rütmiharjutused)
Disain ja kirjaõpetus 4 tundi										
		x	x			x	x	x	x	Ruumikujundus (klassi kaunistamine tähtpäevadeks, koostööskuste arendamine)
		x	x		x			x		Kunstnik ja kujunduskunst (raamatuillustratsioonide, kunstitööde vaatlus ja analüüs, kujundusnäiteid lähiümbrusest)
		x	x		x		x		x	Kirjakunst (tähemustrid ja täht, kui mustrielement)
Vestlused kunstist 5 tundi										
		x	x	x			x		x	Kunsti töövahendid ja nende korrashoid (pintslite jt vahendite õige hoidmine, kasutamine ja puhastamine, turvalisus)
		x	x				x	x		Kunstide seosed (maalikunst, tantsukunst, teatrikunst jne ning süžee mängud rühmas)
Tehnikad ja materjalid 4 tundi										
	x	x	x	x			x		x	Skulptuur (voolimine ja meisterdamine, tutvumine erinevate materjalidega, sh looduslik materjal)
x		x	x				x	x	x	Maal (maalimine kattevärvidega individuaalsete ja ühistöödena)
					x		x	x	x	Graafika (templitrükk, materjalitrükk ja trükkimine näidise järgi)

ÕPPETÖÖ RÕHUASETUSED 3.-5. KLASSIS

Õpitakse tegutsema plaani järgi. Esialgu on selleks õpetaja koostatud tegevuskava (algoritm). 5. klassis hakatakse ühistegevuses ise plaani koostama ning selle täitmist jälgima. Enesekontrollioskusena õpitakse oma tööd vaatlema ning võrdlema näidisega ja kaaslaste töödega. Ühe osa tunnist moodustavad illustreeritud kunstivestlused. Vestluste läbiviimisel arvestatakse põhimõtet lähemalt kaugemale, st tutvutakse esmalt lähiümbruse/kodukandi kunstiga. Õpitakse kasutama eri väljendusvahendeid; seostama kujutatavaid objekte paberilehel ja edasi andma figuuride eri asendeid. Sel etapil harjutatakse kujutatavale sobiva tausta loomist. Õpitakse märkama objektide ja kujutiste värvinüansse, objektide osalist kattumist, kujutise suuruse visuaalset (optilist) vähenemist kauguses. Vaadeldakse ja kirjeldatakse oma ja kaaslaste kunstitöid. Õpilaste töödest korraldatakse klassis ja koolis näitusi. Võimaluse korral külastatakse kunstinäitusi (sh õpilastööde näitusi väljaspool kooli). Suureneb kasutatavate töövahendite ja -materjalide hulk (kattevärvide kõrval võetakse kasutusele akvarellid). Joonistamisel-maalimisel kasutatakse võimalikult erinevaid tööformaate.

Üldpädevused								Teemad
kultuuri- ja väärtuspädevus	sotsiaalne ja kodanikupädevus	eneseääratluspädevus	õppipädevus	suhtluspädevus	matemaatika, loodusteaduste ja tehnoloogialane pädevus	ettevõtlikuspädevus	digipädevus	
								Kujutamise- ja vormiõpetus 11 tundi
		X	X			X		Inimese kujutamine paigal ja liikumises (näidismudelite ja skeemjooniste kasutamine)
X			X				X	Loomade jt elusolendite kujutamine (iseloomuliku asendi, karvkatte, pinnafaktuuri jne kujutamine, kompositsiooni arendamine)
X			X			X		Modelleerimine ja erinevad materjalid (modelleerimine looduslikust- ja tehismaterjalist, voltimine)
X			X			X		Keskkond ja selle kujutamine (erinevad keskkonnad ja looduskaitse)
						X		Kujutamine ruumis ja tasapinnal (erinevate tehnikate kasutamine)
								Värvus-kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus 11 tundi

			x					Põhivärvid ja nende segamine värviringi alusel (ülesanded piiratud värvide arvuga)
							x	Rütm ja liikumine (rütmi mõiste, rütmid meis ja meie ümber)
							x	Piiratud ja piiramata pind (mõisted: piiratud ja piiramata pind, objekti ja tausta seos)
			x					Perspektiiviõpetus (objekti kujutamine ees, taga ja keskel, elemendi esiletõst suuruse ja värvi abil)
								Disain ja kirjaõpetus 4 tundi
							x	Ruumikujundus (klassi- või kooliruumi kaunistamine ja töö planeerimine)
x								Kunstnik ja kujunduskunst (kunstniku elukutse ja tähtsus läbi ajaloo)
			x					Kirjakunst (nimetähtede kujundamine)
							x	Praktiline disain (karbi, mänguasja vms meisterdamine paberist või jääkmaterjalist)
								Vestlused kunstist 5 tundi
x							x	Erinevad kunstiliigid (maal, skulptuur, arhitektuur, teatrikunst)
				x			x	Kunstide seosed (rollimängud, kostüümid, kujundused)
			x				x	Rahvakunst ja selle areng (rahvakunstilelementide kasutamine kaasajal, ribaornamendi kujundamine)
	x	x					x	Looming ja autorlus (MINU-SINU- MEIE- looming ja selle tähtsustamine)
								Tehnikad ja materjalid 4 tundi
							x	Skulptuur (tutvumine naturaalse ja tehismaterjalidega, sh jääkmaterjalid)
			x					Maal (kattevärvide ja akvarellide kasutamine ning õige pintsli valik)
			x					Graafika (tutvumine erinevate trükitehnikatega, nt papitrükk, monotüüpia)

TAOTLETAVAD ÕPITULEMUSED 3.-5.KLASSIS

Õpitulemused + ainepädevused																Teemad/alateemad	
3kl						4kl						5kl					
<i>kasutab ohutult töövahendeid ja -materjale;</i>																	
<i>kujutab loomi (jt elusolendeid) neile iseloomulikus asendis;</i>																	
<i>märkab õpetaja suunamisel esemete ja figuride detaile, täiendab kujutist;</i>																	
<i>järgib mustri rüümi;</i>																	
<i>võrdleb ja iseloomustab õpetaja suunamisel kahte kujutist tajutavate tunnuste alusel, väljendab kujutiste paiknemist pildiruumis;</i>																	
<i>korrastab oma töökohta;</i>																	
<i>täidab kunstiotpetuse ülesandeid eeskjuu, näidise ja omandatud oskuste piirides suulise korralduse järgi.</i>																	
<i>kujutab inimest paigal asendis</i>																	
<i>jälgib pinna katmisel kujutise kontuuri;</i>																	
<i>segab põhivärvidest II astme värvid (värvuste tabeli eeskujul);</i>																	
<i>kujutab esemeid kahel horisontaalsel abijoonel (ees, taga);</i>																	
<i>voldib paberit eeskjuu järgi.</i>																	
<i>kasutab õpituid tehnikaid kunstitööde loomiseks;</i>																	
<i>kujutab inimest liikumises;</i>																	
<i>tõstab oma töödes tegelasi ja objekte esile suuruse, asukoha ja värvi valiku abil;</i>																	
<i>väljendab osalise kattumise abil esemete ja figuride paiknemist tüksteise suhtes ees- ja tagapool, keskel;</i>																	
<i>võrdleb oma ja kaaslaste töid (leiab peamised tegelased/objektid, toob esile sarnasusi ja erinevusi);</i>																	
<i>osaleb vestlustes rahvuskultuuri ja -kunsti teemadel (kodukandi rahvarüüed jne).</i>																	
																Kujutamise- ja vormiõpetus 11 tundi	
X		X		X	X	X	X						X		X		Inimese kujutamine paigal ja liikumises (näidismudelite ja skeemjooniste kasutamine)
X	X	X		X	X	X		X	X	X			X	X	X		Loomade jt elusolendite kujutamine (iseloomuliku asendi, karvkatte, pinnafaktuuri jne kujutamine, kompimismeele arendamine)

x					x	x						x				x		Modelleerimine ja erinevad materjalid (modelleerimine looduslikust- ja tehismaterjalist, voltimine)
x		x		x	x	x		x	x					x	x	x		Keskfond ja selle kujutamine (erinevad keskkonnad ja looduskaitse)
x			x		x	x			x	x		x			x	x		Kujutamine ruumis ja tasapinnal (erinevate tehnikate kasutamine)
Värvus-kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus 11 tundi																		
x	x	x			x	x		x	x								x	Põhivärvid ja nende segamine värviringi alusel (ülesanded piiratud värvide arvuga)
x			x		x	x											x	Rütm ja liikumine (rütmide mõiste, rütmid meis ja meie ümber)
x		x		x	x	x	x	x						x		x	x	Piiratud ja piiramata pind (mõisted: piiratud ja piiramata pind, objekti ja tausta seos)
x	x	x		x	x	x			x	x				x	x	x		Perspektiiviõpetus (objekti kujutamine ees, taga ja keskel, elemendi esiletõst suuruse ja värvi abil)
Disain ja kirjaõpetus 4 tundi																		
x		x			x	x							x				x	Ruumikujundus (klassi- või kooliruumi kaunistamine ja töö planeerimine)
					x	x											x	Kunstnik ja kujunduskunst (kunstniku elukutse ja tähtsus läbi ajaloo)
x		x			x	x		x									x	Kirjakunst (nimetähtede kujundamine)
x		x		x	x	x						x	x				x	Praktiline disain (karbi, mänguasja vms meisterdamine paberist või jääkmaterjalist)
Vestlused kunstist 5 tundi																		
					x	x											x	Erinevad kunstiliigid (maal, skulptuur, arhitektuur, teatrikunst)
					x	x											x	Kunstide seosed (rollimängud, kostüümid, kujundused)

					x	x												x	Rahvakunst ja selle areng (rahvakunstielementide kasutamine kaasajal, ribaornamendi kujundamine)	
					x	x													x	Looming ja autorlus (MINU-SINU- MEIE-looming ja selle tähtsustamine)
Tehnikad ja materjalid 4 tundi																				
x		x		x	x	x							x						Skulptuur (tutvumine naturaalse ja tehismaterjalidega, sh jääkmaterjalid)	
x		x			x	x		x	x					x					Maal (kattevärvide ja akvarellide kasutamine ning õige pintsli valik)	
x		x		x	x	x													Graafika (tutvumine erinevate trükitehnikatega, nt papitrükk, monotüüpia)	

ÕPPETÖÖ RÕHUASETUSED 6.-7.KLASSIS

Alustatakse tutvumist visuaalse kunsti liikide ja väljendusvahenditega. Tutvutakse kunstivaldkondadega seotud elukutsetega, st isikute ja nende põhitegevusega (nt skulptor, arhitekt, restauraator jne). Õpitakse märkama kunstiilminguid lähiümbruses ning käituma niisugusel viisil, et see ei kahjustaks loometööd ja kultuuriväärtusi. Õppeülesandeid sooritatakse mitmetunniliste tsüklitena, milles vahelduvad eri iseloomuga tööd. Õppeülesannete täitmisel toetutakse näitvahenditele. 6.–7. klassis kujuneb õpilastel analüütilis-süntheetiline tajus, mis võimaldab teadlikumalt vaadelda ja võrrelda objektide visuaalseid karakteristikuid (vormi, suurussuhteid, paiknemist ruumis, varju, värvinüansse jne). Õpitakse ruumilist kujutamist tasapinnal. Modelleeritakse eri materjalidest skulptuure, rõhuasetus on detailidel ja kujunduselementidel. Joonistustes on põhirõhk inimese kujutamisel võimalikult õigestes proportsioonides, erinevas töö- ja elukeskkonnas. Võetakse kasutusele suuremat osavust nõudvad töövahendid (sirkliid, lõikenoad), õpitakse neid kasutama tehnoloogiliselt õigesti, säästlikult ja ohutusnõudeid arvestades.

Üldpädevused								Teemad
kultuuri- ja väärtuspädevus	sotsiaalne ja kodanikupädevus	enesemääratluspädevus	õpipädevus	suhtluspädevus	matemaatika, loodus- ja tehnoloogiline pädevus	ettevõtlikkuspädevus	digipädevus	
								Kujutamise- ja vormiõpetus 11 tundi
		X				X		Inimese kujutamine paigal ja liikumises (inimese proportsioonid ja emotsioonide edastamine)
			X		X		X	Natuurist joonistamine (elus ja eluta objektide ruumiline kujutamine, paiknemine pildiruumis ja suurussuhted)
					X	X		Modelleerimine ja erinevad materjalid (erinevatest materjalidest ruumikujunduselementide meisterdamine, keraamika)
X	X					X		Keskkond ja selle kujutamine (muutuvate loodusvormide ja erinevate elukeskkondade kujutamine, keskkonnakaitse)
								Värvus-kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus 11 tundi

			x					Põhivärvid ja vastandvärvid (vastandvärvide segamine värviringi alusel, ühe värvi erinevad toonid)
			x					Värvide helestamine ja tumestamine (ühe värvitooni erinevad hele-tumedusastmed, soe ja külm koloriit)
					x			Rütm ja liikumine (sümmeetria ja asümmeetria)
								Disain ja kirjaõpetus 4 tundi
					x	x		Ruumikujundus (sise- ja välisruumide kujundus)
	x		x				x	Kirjakunst (reklaamkirjade vaatlus ja analüüs)
	x		x			x		Praktiline disain (pakendi kujundus)
								Vestlused kunstist 6 tundi
x						x		Erinevad kunstiliigid ja nende seosed
	x						x	Rahvakunst ja selle areng (rahvakunsti areng ja kasutamine kaasajal, rahvakunsti pärandi hoidmine)
x						x		Looming ja autorlus (originaal, reproduktsioon, koopia)
								Tehnikad ja materjalid 3 tundi
					x			Skulptuur (voolimine pehmetest ja tahketest materjalidest, keraamika)
			x					Maal (erinevad maalilaadid näidiste põhjal)
					x			Graafika (joonistamine erinevate vahenditega, kõrgtrükk, linoollõige)
	x							Arhitektuur (erinevate arhitektuuriobjektide vaatlus ja võrdlus)

TAOTLETAVAD ÕPITULEMUSED 6.-7.KLASSIS

Õpitulemused + ainepädevused												Teemad/alateemad
6kl						7kl						
kasutab töövahendeid ja -materjale tehnoloogiliselt õigesti, oistarbekalt ja säästvalt;						kasutab inimese täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jäalgade pikkust terve kehapiikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade suhteid õigesti.						
kujutab temaatilistes töödes värvide abil tegevuse aega ja kohta;						loob kujutatavale sisult ja vormilt sobiva tausta;						
väljendab kujutatava suuruse muutumise abil selle paiknemist pildiruumis ees- ja tagapool;						kujundab oma lähemat ümbrust (stend, klassiruum);						
tunneb ja liigitab vaadeldud kunstitöid (skulptuur, maal, graafika).						leiab vaatluse ja võrdlemise teel inimese ameti olulisi tunnuseid (keskkond, riietus, töövahendid) ning väljendab neid segab ja kasutab maalimisel värvide eri toone;						
loob eri vahenditega mitmesuguseid pinnamustreid;						teeb kollaaži;						
tunneb ja liigitab vaadeldud kunstitöid (skulptuur, maal, arhitektuur, graafika);						mõistab originaali, reproduktsiooni ja võltsingu olemust;						
märkab kujunduselemente keskkonnas												
												Kujutamise- ja vormiõpetus 11 tundi
X	X					X						Inimese kujutamine paigal ja liikumises (inimese proportsioonid ja emotsioonide edastamine)
X	X		X				X					Natuurist joonistamine (elus ja eluta objektide ruumiline kujutamine, paiknemine pildiruumis ja suurussuhted)
X								X				Modelleerimine ja erinevad materjalid (erinevatest materjalidest ruumikujunduselementide meisterdamine, keraamika)
		X	X	X			X					Keskkond ja selle kujutamine (muutuvate loodusvormide ja erinevate elukeskkondade kujutamine, keskkonnakaitse)
												Värvus-kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus 11 tundi

x		x					x								Põhivärvid ja vastandvärvid (vastandvärvide segamine värviringi alusel, ühe värvi erinevad toonid)
x		x	x				x								Värvide helestamine ja tumestamine (ühe värvitooni erinevad hele-tumedusastmed, soe ja külm koloriit)
								x							Rütm ja liikumine (sümmeetria ja asümmeetria)
Disain ja kirjaõpetus 4 tundi															
				x	x									x	Ruumikujundus (sise- ja välisruumide kujundus)
														x	Kirjakunst (reklaamkirjade vaatlus ja analüüs)
x					x				x	x					Praktiline disain (pakendi kujundus)
Vestlused kunstist 6 tundi															
						x					x				Erinevad kunstiliigid ja nende seosed
						x					x				Rahvakunst ja selle areng (rahvakunsti areng ja kasutamine kaasajal, rahvakunsti pärandi hoidmine)
						x					x	x			Looming ja autorlus (originaal, reproduktsioon, koopia)
Tehnikad ja materjalid 3 tundi															
x															Skulptuur (voolimine pehmetest ja tahketest materjalidest, keraamika)
						x					x				Maal (erinevad maalilaadid näidiste põhjal)
x				x					x	x					Graafika (joonistamine erinevate vahenditega, kõrgtrükk, linoollõige)
						x					x	x			Arhitektuur (erinevate arhitektuuriobjektide vaatlus ja võrdlus)

ÕPPETÖÖ RÕHUASETUSED 8.-9.KLASSIS

Suureneb kunstivestluste osa praktilise töö tundides. Õpitakse tundma tuntumaid kunstnikke, vaadeldakse ja kirjeldatakse õpitud oskuste piires nende teoseid. Näidete varal õpitakse eristama kunstiliike ja eri ajastute -stiile. Saadavad teadmised seotakse õpilaste kogemustega (filmides nähtu, reisil kogetu). Harjutatakse visuaalse teabe otsimist (pilt- teatmeteostest, Internetist) ning selle kasutamist loomingulise töö eeskujuna või lähtepunktina. Harjutatakse jooniste ja skeemide mõistmist; tõuseb ruumilise kujutamise osakaal. Suunatakse vaatlema inimeste kehakeelt ja miimikat ning seda kujutama. Kunstiõpetuse ülesannete täitmisel pööratakse tähelepanu töövahendite ja -materjalide **tehnoloogiliselt õigele kasutamisele. Õpitakse kasutama käe kindlust ja täpsust nõudvaid tehnikaid (nt paljundusgraafika).**

Õppetegevused								Teemad
kultuuri- ja väärtuspädevus	sotsiaalne ja kodanikupädevus	enesemääratluspädevus	õpipädevus	suhtluspädevus	matemaatika, loodusteaduste ja tehnoloogiline pädevus	ettevõtlikkuspädevus	digipädevus	
								Kujutamise- ja vormiõpetus 12 tundi
	X	X	X		X	X	X	Inimese kujutamine paigal ja liikumises (erinevate elukutsete ja töökeskkondade kujutamine)
	X		X				X	Portree ja miimika (erinevas eas inimese kujutamine)
					X			Modelleerimine ja erinevad materjalid (figuuride modelleerimine savist vms materjalist)
		X	X		X	X	X	Kujutamine ruumis ja tasapinnal (langeva varju kujutamine ja modelleerimine valguse ja varju abil)
								Värvus-kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus 9 tundi
			X			X	X	Põhivärvid ja nende segamine (erinevate tonaalsuste eristamine ja sõnastamine, rühmatöö)
					X		X	Sümmeetria ja asümmeetria (konstrueerimine kesktelje ja horisontaaltelje abil)
			X					Rütm ja liikumine (joonistamine sirkli ja joonlaua abil, op-kunst)
								Disain ja kirjaõpetus 5 tundi
	X				X			Ruumikujundus (skulpturaalsed objektid)

x			x			x	x	Kunstnik ja kujunduskunst
x				x			x	Kirjakunst (kirjaoptika ja kirja kujundus, katsetused erinevate kirjutusvahenditega, monogrammid, peremärgid)
	x				x			Praktiline disain (reklaamsärgi või plakati kujundus, tootedisain)
								Vestlused kunstist 7 tundi
			x			x	x	Erinevad kunstiliigid (meediakunst ja erinevad infoallikad kunsti edastajana)
x							x	Kunstide seosed (kunsti ja kultuuri seosed kaasajal)
x								Rahvakunst ja selle areng (tänavakunst ja selle mõju kultuurile)
			x			x	x	Looming ja autorlus (tuntumad kunstnikud ja nende teosed)
								Tehnikad ja materjalid 2 tundi
x						x	x	Skulptuur (skulptuur linnaruumis ja looduskeskkonnas)
			x				x	Maal (maalimine spontaanselt ja kavandi alusel)
					x			Graafika (erinevad trükitehnikad, kõrg- ja sügavtrükk)

TAOTLETAVAD ÕPITULEMUSED 8.-9.KLASSIS

Õpitulemused + ainepädevused										Teemad/alateemad
8kl					9kl					
leiab vaatluse ja võrdlemise teel inimese vanust ja näoilmeid kõige enam iseloomustavaid tunnuseid ning väljendab neid temaatilistes töödes;	eristab õpetaja suunamisel pildi koloriiti, oskab seda kirjeldada;	kujundab ornamenti (sh rahvustlikku), nimetab selle traditsioonilisi ja nüüdisaegseid kasutusvõimalusi;	eristab etenduses esinevaid eri kunstiliike (visuaalne ja aakustiline kirjeldamine)	eristab kultuurinähtusi ja kunstiliike (sh karikatuur, šarž, grafiti).	kasutab õpitud tehnikaid, töömaterjale ja -vahendeid, kujutamise ja kujundamise viise;	kujutab inimest eri vanuses, meeleolus, asendis ja tegevuses;	märkab suuremaid kompositsiooni- ja proportsioonivigu;	kirjeldab kunstiteoseid õpitud oskuste piires ja põhjendab oma eelistusi;	väärtustab kunstiloomingut (oma ja kaaslaste tööd).	
										Kujutamise- ja vormiõpetus 12 tundi
					x	x	x		x	Inimese kujutamine paigal ja liikumises (erinevate elukutsete ja töökeskkondade kujutamine)
x						x			x	Portree ja miimika (erinevas eas inimese kujutamine)
					x				x	Modelleerimine ja erinevad materjalid (figuuride modelleerimine savist vms materjalist)
					x	x			x	Kujutamine ruumis ja tasapinnal (langeva varju kujutamine ja modelleerimine valguse ja varju abil)
										Värvus-kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus 9 tundi
		x			x				x	Põhivärvid ja nende segamine (erinevate tonaalsuste eristamine ja sõnastamine, rühmatöö)
									x	Sümmeetria ja asümmeetria (konstrueerimine kesktelje ja horisontaaltelje abil)

					x				x	Rütm ja liikumine (joonistamine sirkli ja joonlaua abil, op-kunst)
Disain ja kirjaõpetus 5 tundi										
					x			x		Ruumikujundus (skulpturaalsed objektid)
					x			x		Kunstnik ja kujunduskunst
					x					Kirjakunst (kirjaoptika ja kirja kujundus, katsetused erinevate kirjutusvahenditega, monogrammid, peremärgid)
					x		x		x	Praktiline disain (reklaamsärgi või plakati kujundus, tootedisain)
Vestlused kunstist 7 tundi										
			x	x					x	Erinevad kunstiliigid (meediakunst ja erinevad infoallikad kunsti edastajana)
				x					x	Kunstide seosed (kunsti ja kultuuri seosed kaasajal)
		x							x	Rahvakunst ja selle areng (tänavakunst ja selle mõju kultuurile)
									x	Looming ja autorlus (tuntumad kunstnikud ja nende teosed)
Tehnikad ja materjalid 2 tundi										
							x		x	Skulptuur (skulptuur linnaruumis ja looduskeskkonnas)
							x		x	Maal (maalimine spontaanselt ja kavandi alusel)
									x	Graafika (erinevad trükitehnikad, kõrg- ja sügavtrükk)